

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/76/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6116203861
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2016:6116203861.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom Mgr. Ingrid Steinsdorferovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého Q. X. U., nar. XX. XX. XXXX, t.č. bytom u navrhovateľov, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky U.. P. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. W., S. XX a otca U.. Q. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. W., F. X, na návrh U.. P. W., nar. XX. XX. XXXX a G.. U. W., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom W. W., S. XX, o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd maloletého Q. X. U., nar. XX. XX. XXXX z v e r u j e do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti U.. P. W., nar. XX. XX. XXXX a G.. U. W., nar. XX. XX. XXXX, ktorí sú povinní zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého a oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého Q. X. U., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 70 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľov, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého Q. X. U., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 70 Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľov, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Týmto zároveň dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 31P/228/2013-66 zo dňa 13. 09. 2013 vo výroku o výchove, výžive maloletého.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovatelia (starí rodičia zo strany matky) sa návrhom podaným dňa 03. 03. 2016 podľa § 45 Zákona o rodine domáhali zverenia maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti a určenia výživného rodičom každému zvlášť vo výške 70 Eur mesačne. Svoj návrh odôvodnili naliehavou potrebou dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania, nakoľko maloletý, ich vnuk, je vážne ohrozený z hľadiska priaznivého, sociálneho, fyzického a duševného vývinu, následkom používania hrubých a ponižujúcich foriem zaobchádzania s ním, ktoré mu môžu spôsobiť fyzickú, ako aj duševnú ujmu a ktorými môžu byť vážne ohrozené jeho záujmy, ako aj jeho dôstojnosť. Zároveň vyjadrili dôvodnú obavu, že v momente ako návrh na nariadenie predbežného opatrenia spolu s návrhom vo veci samej sa dostane do dispozičnej sféry otca, intenzita hrubých foriem zaobchádzania s maloletým sa zosilní. Ďalšou ich obavou je zneužitie svojho rodičovského práva otcom tým, že maloletého umiestni do ústavnej starostlivosti tak ako tomu bolo v r. 2005. Zastávajú názor, že prostredie, v ktorom maloletý sa nachádza je pre neho maximálne nevhodné, priam deštruktívne v spojitosti s ďalším formovaním jeho osobnosti v pozitívnom slova zmysle. Práve z dôvodu eliminovania zlého prostredia, ktoré nepriaznivo vplyva na vývin maloletého a

vzhľadom na sústavný útok otca na dôstojnosť maloletého nepovažujú za vhodné, aby maloletý do času rozhodnutia vo veci samej sa stýkal s otcom a jeho manželkou. Ako starí rodičia maloletého sú na daný účel jedinými blízkymi osobami, ktoré sa dokážu dôstojne po všetkých stránkach o maloletého postarať. Maloletého majú radi, je medzi nimi blízky citový vzťah, nakoľko sa výrazne spolupodieľali na jeho výchove už od útleho veku, kedy matka ešte bola študentkou denného štúdia na právnickej fakulte UMB. Sú vlastníčkmi 3-izbového bytu, v ktorom maloletý disponoval svojou samostatnou detskou izbou. Ich prostredie je maloletému blízke, pretože ich ako starých rodičov často navštevuje. Ďalej v návrhu uviedli, že maloletý je na základe uznesenia tunajšieho súdu zverený do starostlivosti a výchovy otca, ktorú považujú za absolútne nevyhovujúcu a nedostačujúcu. Maloletý zdieľa spoločnú domácnosť s otcom, jeho manželkou a dvomi nevlastnými bratmi vo veku 3 a necelého 1 roka. Prostredie, v ktorom maloletý žije, sa príchodom malol. detí zmenilo. V 2-izbovom byte otca maloletý nemá vytvorené podmienky na riadnu prípravu do školy. Jeho prospech sa vplyvom tohto aspektu rapídne zhoršil. Otec výchovu, ako aj starostlivosť praktizuje v duchu hrubých a vulgárnych verbálnych útokov a zastrašovania, ktoré strieda s citovým chladom. Nejedná sa popritom len o akýsi náhly výbuch hnevu, ale o sústavnú a dlhodobú činnosť. Považujú za nehorázne, aby otec, ktorý je zodpovedný za zdravý morálny, duševný, ako aj citový a sociálny vývin svojho dieťaťa, používal na jeho adresu slová „ty kokot jeden vyjebaný, buzerant vychcaný, zkurvy syn a chuj pál do piči, psej riti ty vyjebanec“. Maloletý je v citlivom veku aj napriek tomu, že je zverený do starostlivosti otca, má hlboký vzťah s matkou a ťažko nesie slovné útoky na jej adresu zo strany otca a jeho manželky. Pri jednom z rozhovorov sa maloletý dožadoval navštíviť matku, pričom bol vystavený opäť spľške vulgarizmov „a keď ti jednu vyjebem, tak ti garantujem, že skončíš na urgente“. Tento slovník je v domácnosti otca úplne bežný. Manželka otca používa v rámci výchovy svojich synov nevhodné vyjadrenia matky „zajebem ti nôž do hlavy, ty buzerant jeden“. Maloletý sa sťažuje na sústavné hrubé osočovanie jeho matky, čo veľmi zle znáša. S matkou má vynikajúci vzťah, má ju veľmi rád. Matka mala v minulosti problém s alkoholom, podstúpila liečbu a resocializovala sa. Považujú preto za úbohé, priam primitívne, aby otec s manželkou si vybíjali zlosť na maloletom prostredníctvom hrubých urážok na matku typu „nech zdochne tvoja vyjebaná alkoholická mater“ alebo „tvoja mater je jedna nula“. Maloletý je astmatik a silný alergik. Napriek tomu otec a jeho manželka neberú ohľad na jeho zdravotný stav a fajčia v celom byte bez obmedzenia. Okrem toho, že maloletý zafajčeným prostredím trpí po zdravotnej stránke, trpia tým aj ostatné 2 malol. deti, ktoré v domácnosti žijú. Maloletý sa tiež sťažuje na zanedbanú domácnosť, v ktorej panuje neporiadok, všade po byte, na kuchynskej linke, dokonca v jedle sú cigaretové ohorky. Boli zhrození, keď manželka otca na osobnom profile na sociálnej sieti facebook sa pochválila, že fajčí marihuanu a že jej chýba jointík. Vrcholom zvláštneho ponímania zdravých životných podmienok v domácnosti v malom byte zo strany otca je to, že domov priniesol 2 jahňatá, zamkol ich do kuchyne s tým, že ich momentálne nemá kde umiestniť. Aj táto skutočnosť bola nad silu maloletého, ktorý sa zbalil a na niekoľko dní odišiel bývať k matke. Maloletý sa už nechce ďalej zdržiavať v domácnosti otca a domáha sa zmeny výchovného prostredia. Keď sa na to priamo otca pýtal, ten sa vyjadril „že buď bude u neho alebo ho umiestni do detského domova“, čo maloletý ťažko znáša. Jeho obava z umiestnenia je opodstatnená vzhľadom k tomu, že otec na jeseň minulého roka dobrovoľne umiestnil maloletého do Diagnostického centra v Ružomberku. Spätnou väzbou súčasného rodinného prostredia maloletého je, že priamo po škole hľadá útočisko u matky, u ktorej sa zdržuje, aby čo najkratší čas musel tráviť doma alebo u nich ako starých rodičov, no v prvom rade trávi čas túlaním sa po nákupnom centre s kamarátmi alebo po parkoch. Domov chodí v neskorých večerných hodinách. Otec ani nevie kde sa maloletý zdržiava, nekontroluje ho, nevie s kým trávi voľný čas. Je neprípustné, aby 14-ročné dieťa sa túlalo po meste aj 6-8 hodín bez toho, aby jeho zákonný zástupca vedel kde je. Maloletý má veľmi voľnú reťaz, čo sa odráža aj na plnení jeho školských povinností. Od 6. ročníka až po 8. ročník nemal vysvedčenie, v ktorom by nechýbala z nejakého predmetu štvorka. Dokonca mal aj riaditeľské pokarhanie za neospravedlnené vyučovacie hodiny v šk. roku 2014/2015, o čom otec nemal ani vedomosť. Niekoľkokrát bol zo strany učiteľov a vedenia školy sankcionovaný za neslušné správanie, agresivitu a porušovanie školského poriadku. V minulom šk. roku užíval dokonca marihuanu, čo bolo dôvodom, pre ktorý ho otec umiestnil do diagnostického centra, pričom pobyt predčasne rozhodnutím otca bol ukončený. Namiesto toho, aby otec v prvom rade eliminoval nevhodné správanie zo svojej strany, jednoduchšie pre neho bolo v spolupráci s rodinnou pedopsychiatričkou nasadiť maloletému lieky, s užívaním ktorých sa nestotožňuje. Maloletý je v prostredí otca posledným článkom, ktorému sa venuje nejaká pozornosť alebo prejavy lásky, cíti, že sa stal príťažou, akýmsi piatym kolesom u voza, čím veľmi citovo trpí. Navrhovatelia k návrhu pripojili fotografie z domácnosti otca, kópiu žiackej knižky, vysvedčenia maloletého, oznámenie o prospechu a správaní maloletého v škole zo dňa 15. 04. 2014, 20. 06. 2014, ktoré potvrdzujú nimi uvádzané skutočnosti.

Otec vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 15. 03. 2016 žiadal návrh navrhovateľov v celom rozsahu zamietnuť. Vo svojom vyjadrení popieral všetky skutočnosti uvádzané navrhovateľmi v návrhu s tým, že návrh je plný klamstiev, vykonštruovaných, nepravdivých skutočností, ako aj skutočností interpretovaných tak, aby bol súd uvedený do omylu. Ďalej vo vyjadrení uviedol, že netvrdí, že je najlepší otec a jeho syn je bezproblémový, resp. nemá žiadne problémy, či už zdravotné alebo iné, ako správanie a podobne, robí však všetko preto, aby maloletý bol šťastný a vyrástol z neho poriadny a slušný človek. Vytvára mu pre jeho riadny vývin všetky podmienky, aké sa dajú. Ako jediné dieťa z jeho troch detí má vlastnú izbu so všetkým vybavením a je preferovaný pred ostatnými deťmi a to z dôvodu, pretože chce, aby bol konečne šťastný, spokojný a aby jeho ďalší život bol lepší ako ten, ktorý žil 12 rokov pri svojej matke, vrátane nezájmu a zlého vplyvu zo strany navrhovateľov. Otec sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčasť žiadnym spôsobom neospravedlnil, nepožiadaval o odročenie termínu pojednávania, súd preto postupoval podľa § 101 ods. 2 OSP a konal a rozhodol v neprítomnosti otca s prihliadnutím pritom na obsah spisu. Súd len pre úplnosť uvádza, že predvolanie doručované otcovi do vlastných rúk podľa § 46 ods. 2 OSP považoval za doručené z dôvodu, že otec sám v prejednávanej veci podal vyjadrenie, v ktorom uviedol adresu bydliska, na ktorej podľa vyjadrenia príslušného OOPZ sa aj zdržiava.

Matka s návrhom navrhovateľov v celom rozsahu súhlasila.

Kolízny opatrovník v správe zo sociálneho zisťovania doručenej súdu dňa 27. 05. 2016 doporučil súdu návrhu navrhovateľov vyhovieť, t.j. maloletého zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany matky, rodičov maloletého zaviazat' výživným primerane ich zárobkovým možnostiam, majetkovým pomerom, s prihliadnutím na vek a potreby maloletého, k rukám starých rodičov. Ďalej v návrhu uviedol, že na základe predbežného opatrenia bol maloletý dočasne odovzdaný do starostlivosti starých rodičov zo strany matky. Otec fyzickú starostlivosť o maloletého vykonával od 28. 04. 2013 do 21. 03. 2016, t.j. necelé 3 roky. S rodinou maloletého začali pracovať na základe podnetu matky zo dňa 11. 03. 2016 a starých rodičov zo strany matky zo dňa 14. 03. 2016, ktorí namietali osobnú starostlivosť o maloletého s vyjadrením obáv z možného zanedbávania starostlivosti a ohrozovania mravného vývoja maloletého. Bezodkladne preto navštívili domácnosť otca, vyhľadali ošetrojúceho lekára maloletého, navštívili školu maloletého a požiadali o spoluprácu. Tiež zistili, že maloletý je pacientom P. H.. Do veci zaangažoval aj orgány činné v trestnom konaní a Okresnú prokuratúru Banská Bystrica. V tom čase mali vedomosť od matky, že bol podaný návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Dňa 21. 03. 2016 námatkovo vykonali sociálne šetrenie v domácnosti matky, ako aj starých rodičov z jej strany. Nečakane boli zaangažovaní do incidentu, ktorý sa mal stať medzi otcom a maloletým. V priebehu sociálneho zisťovania boli upomedomení o tomto incidente, v jeho priebehu sa do domácnosti starých rodičov dostavila hliadka štátnej polície s pátrankou po maloletom nahlásenom otcom dieťaťa, ktorý mal ujsť z jeho domácnosti nevedno kam, po čase sa dostavil aj maloletý. Po vyšetrení bol maloletý hospitalizovaný pre podozrenie z otrasu mozgu. Nasledujúci deň žiadala prešetriť pomery v rodine svojim oznámením sociálna sestra Detskej FNsP F. D. Roosevelta Banská Bystrica. Maloletý bol z nemocnice prepustený dňa 23. 03. 2016 a od tejto doby osobnú starostlivosť o maloletého vykonávajú starí rodičia. Ku konaniu si predvolali na pohovor rodičov na deň 18. 03. 2016, počas ktorého zlyhala technika a nebol v pamäti počítača úradný záznam. Rodičov preto opakovane požiadali o návštevu ich úradu za účelom opakovaného pohovoru s nimi na deň 30. 03. 2016, na ktorý sa rodičia nedostavili, matka sa ospravedlnila z pracovných dôvodov, otec sa ospravedlnil zo zdravotných dôvodov. Následne boli predvolaní na termín 13. 06. 2016, kedy sa dostavila len matka, otec ich nijak nekontaktoval. Z vyjadrenia matky vyplynulo, že súhlasí s návrhom navrhovateľov. Medzi časom sa s nimi, konkrétne so sociálnym kurátorom riešiacim výchovné problémy maloletých a mladistvých, telefonicky skontaktoval otec a poukazoval na problém maloletého súvisiaci s jeho nevhodnou partiou majúcou dočinenia narábanie s ľahkými omamnými látkami. Dňa 23. 05. 2016 bol vykonaný pohovor s maloletým. Otec sa v prejednávanej veci s nimi neskontaktoval, preto nepoznajú jeho aktuálne stanovisko. Nemajú presnú vedomosť o zamestnaní otca, ale je možné sa s ním stretnúť na okresnom súde, kde zastáva úlohu advokáta účastníkov súdnych konaní. Podľa tvrdení matky, starých rodičov zo strany matky, otec prevádzkuje zvieraciú farmu na M., je druhýkrát ženatý a z tohto vzťahu pochádza jedno maloleté dieťa. Počas pohovoru s navrhovateľmi, na základe tvrdení otca pred sociálnym kurátorom ich viedli k vyšetreniu moču maloletého v centre liečby drogových závislostí, na čo navrhovatelia zareagovali súhlasne a s maloletým absolvovali žiadané vyšetrenie, ktorým bola zistená prítomnosť kanabinooidov v organizme maloletého. Z tohto dôvodu apelovali na navrhovateľov vo veci intenzívneho dohľadu nad maloletým a spoluprácu so sociálnym kurátorom, ktorý mieni nad maloletým nariadiť výchovné opatrenie. Navrhovatelia pri pohovore zhodne uviedli,

že vykonávajú osobnú starostlivosť o maloletého od 21. 03. 2016 doposiaľ, nadviazali intenzívnu spoluprácu so školou, momentálne absolvujú výsluchy na polícii s maloletým vo veci incidentu zo školy, do ktorého mal byť maloletý zaangažovaný. Otec podľa vyjadrenia navrhovateľov sa o maloletého nezaujíma, neplatí výživné. Matka sa o maloletého denne zaujíma, platí výživné, aj nad rámec výživného prispeje maloletému. Kolízny opatrovník skonštatoval značnú narušenosť vzťahov v rodine maloletého. Maloletý má 14 rokov a spozoroval u neho očný tik, ktorý mienia navrhovatelia konzultovať s očným lekárom, prípadne neurológom. S maloletým bol vykonaný pohovor, v ktorom vyjadril vôľu zotrvať v domácom prostredí navrhovateľov, pomenoval svoje odmietanie otca a jeho starostlivosti. Pri pohovore bol upozornený na dohľad nad jeho starostlivosťou a možnými dôsledkami jeho prípadného nežiaduceho konania. Navrhovatelia majú stabilný príjem, vo svojom domácom prostredí majú vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a starostlivosť o maloletého. Maloletému zabezpečili zariadenie detskej izby a osobné potreby. Navrhovatelia absolvovali poradensko-psychologický proces, na základe ktorého boli posúdení ako osoby vhodné na prevzatie osobnej starostlivosti o maloletého. Osoby navrhovateľov možno považovať za stabilné, seriózne a zodpovedné so zárukou riadnej starostlivosti o maloletého. Je zrejmé, že navrhovateľom záleží na maloleťom, maloletý má k nim vytvorený pozitívny vzťah, ktorý je založený na úcte, rešpekte a dôvere. Domácnosť navrhovateľov je maloletému známa, cíti sa v nej dobre. Navrhovatelia dávajú maloletému pomoc a podporu, ktorú si vyžaduje. Navrhovatelia sú osoby vysokoškolsky vzdelané, ich životný štýl možno charakterizovať ako vyšší štandard. Tiež sú osoby bezúhonné, v mieste bydliska požívajúce dobrú povesť. Ich zdravotný stav im nebráni vo výchove a starostlivosti o maloletého. Spôsobom svojho života zaručujú, že budú vykonávať osobnú starostlivosť v prospech maloletého. Kolízny opatrovník k správe pripojil úradné záznamy z pohovoru s matkou, maloletým, starými rodičmi, otcom, záznam zo SZ zo dňa 21. 03. 2016, charakteristiku zo školy, výsledky odberu moču, hlásenie detskej FNSP, záverečnú správu z poradensko-psychologického procesu s navrhovateľmi, správu P. H., podanie na ORPZ, ktoré potvrdzujú ním uvádzané skutočnosti v správe zo sociálneho zisťovania.

Z opatrovaneckého spisu maloletého vyplýva, že pochádza z manželstva, ktoré bolo rozvedené. Naposledy vo veci maloletého bolo rozhodované v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod spis. zn. 31P/228/2013, v ktorom rozsudkom č.k. 31P/228/2013-66 zo dňa 13. 09. 2013 bola schválená dohoda rodičov, na základe ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca, matka sa zaviazala prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 60 Eur mesačne a zároveň bol upravený styk matky s maloletým.

Navrhovateľka na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu, ako aj všetkých písomných podaniach. Ďalej vo výpovedi uviedla, že odo dňa 21. 03. 2016 sa maloletý nepretržite zdržiava v ich domácnosti, do ktorej prišiel rozrušený po útoku otca, ktorý zaútočil na neho potom ako zistil, že prepašoval mobil, ktorý mu dali. Maloletý nemal kontakt so svetom, bol zavretý v domácnosti. Do ich domácnosti maloletý vlastne utiekol. Maloletý k otcovi nemá dobrý vzťah, nechce ho, hovorí, že nie je jeho otcom, čo odôvodňuje správaním otca voči nemu. K matke má veľmi dobrý vzťah. Riešili aj možnosť zverenia maloletého matke, ale na jej strane je prekážka, pretože sa podrobila protialkoholickému liečbe, od ktorej ubehol len krátky čas resocializácie. Podaným návrhom sledovali vyňatie maloletého z nevhodného prostredia a zabezpečenie maloletému vhodného prostredia. Starostlivosť o maloletého zvládajú. Potvrdila, že s maloletým majú výchovné problémy primerané puberte, maloletý ich však rešpektuje. U maloletého testami v centre liečby drogových závislostí bola zistená prítomnosť drog, ale z testov vyplynulo, že išlo o 3 šluky marihuany. Maloletý má k nim veľmi dobrý vzťah, čo môže posúdiť na základe prejavov, ktoré voči nej a manželovi má. Nie je deň, kedy by jej nedal pusku, nepostískal ju. S maloletým sa rozprávajú, má k nemu troška iný prístup ako manžel. Pri výchove nepripúšťa, aby sa maloletý dostal do stavu, kedy bude rozrušený. Povahu maloletého pozná. Podľa navrhovateľky maloletý je citlivý, vnímavý, hravý, uvedomuje si súčasnú situáciu, z ktorej je niekedy aj smutný. Maloletý však nie je zákerný, vypočítavý, je trochu výbušný. V ich domácnosti má maloletý režim, spolu s manželom poznajú zdravotný stav maloletého, poznajú meno, sídlo všeobecného lekára, maloletý je vedený v alergologickej ambulancii, ktorého meno poznajú, vedia, kde sídli. Poznajú učiteľov maloletého, s ktorými sú v pravidelnom kontakte. S maloletým sa učia, podpisujú mu žiacku knižku, dohliadajú na jeho vyučovacie výsledky, správanie. Maloletý pozná ich domácnosť, nakoľko do veku 4 rokov v nej býval a následne chodil na prázdniny, víkendy. Taktiež v čase, keď bol maloletý zverený do starostlivosti otca, chodil do ich domácnosti. S manželom bývajú v 3-izbovom byte, v ktorom má maloletý samostatnú izbu, ktorá je zariadená. Maloletý im dôveruje, zdôverí sa s radosťami, starosťami. Pre maloletého je najväčšou istotou, bezpečím. Otec od maloletého, od doby ako sa nachádza v ich domácnosti, neprejavil záujem,

maloletého nekontaktoval, neplní si vôbec vyživovaciu povinnosť v zmysle predbežného opatrenia. Matka o maloletého prejavuje záujem, je s ním v kontakte a to spontánne. Maloletý spravidla víkendy chce stráviť u matky a týždeň v ich domácnosti, čomu nemajú dôvod brániť. Matka si plní vyživovaciu povinnosť na maloletého. Svoj zdravotný stav navrhovateľka zhodnotila za dobrý a primeraný veku, ktorý jej nebráni v starostlivosti o maloletého. Má plnú spôsobilosť na právne úkony, je osobou bezúhonnou, v mieste bydliska požívajúcou dobrú povesť. S manželom absolvovali poradensko-psychologický proces. Maloletý má necelých 15 rokov, navštevuje 8. ročník ZŠ, do ktorej chodí autobusom, má mesačník za 12 Eur. Obedy má v škole, stravné mesačne uhrádzajú v sume 23 Eur. V rámci školy, mimo školy nemá žiadne platené krúžky. Maloletému zabezpečili doučovanie z matematiky, za ktoré sa týždenne uhrádza 8 Eur. Maloletý na konci roka ešte nebude mať najlepšie vysvedčenie, pretože nebol vedený k systematickému učeniu, mal veľkú voľnosť. V tomto smere však zaznamenali u neho polepšenie. Maloletý navštevuje jednu špecializovanú ambulanciu a to alergologickú, 1× mesačne chodí na injekcie, za ktoré sa nič nedopláca. Maloletý od času, ako je v ich domácnosti, so školou neabsolvoval žiadny výlet, exkurziu. V ich domácnosti výdavky na stravovanie sú vo výške okolo 100 Eur. Od času ako je maloletý u nich zakupovalo sa mu oblečenie, obuv, pretože maloletý si od otca nezobral nič a preto mu bolo potrebné zabezpečiť všetko od najzákladnejších potrieb až po zariadenie detskej izby, na čo mali výdavky cez 2000 Eur. Za služby spojené s užívaním bytu uhrádzajú 180 Eur, inkaso je 60 Eur.

Navrhovateľ vo výpovedi zotrval na podanom návrhu, ako aj písomných vyjadreniach. V celom rozsahu sa pripojil k vyjadreniu navrhovateľky (manželky). Vo výpovedi potvrdil, že výchovu maloletého zvládajú, maloletý ich rešpektuje. S maloletým má normálny vzťah, je medzi nimi vytvorená citová väzba, maloletý ho má rád. Maloletému sa venuje, vysvetľuje mu niektoré veci, naposledy napr. zatmenie mesiaca.

Matka vo výpovedi uviedla, že v súčasnosti nežiada o zverenie maloletého do svojej osobnej starostlivosti z dôvodu prekážky na jej strane a to podrobenie sa protialkoholickéj liečbe v r. 2014, od ktorej ubehol krátky čas resocializácie. Navrhovateľom vo výchove a starostlivosti o maloletého plne dôveruje. Zo strany navrhovateľov je o maloletého riadne postarané, navrhovatelia sú fantastickí starí rodičia a v danej situácii pre maloletého je zverenie do ich náhradnej osobnej starostlivosti najlepším riešením. Navrhovatelia majú pre maloletého vytvorené vhodné bytové podmienky, maloletý ich domácnosť úplne pozná. Navrhovatelia s maloletým majú dobrý vzťah. Maloletý si navrhovateľov váži, rešpektuje ich, sú pre neho prirodzenou autoritou. Vzťah navrhovateľov k maloletému je láskavý a intenzívny. Navrhovatelia poznajú povahu maloletého, dohliadajú na jeho vyučovacie výsledky, zdravotný stav. V domácnosti navrhovateľov má maloletý pravidelný režim. Po materiálnej stránke je prostredie u navrhovateľov pre maloletého nadštandardné. S maloletým je v dennom kontakte, pri ktorom sa na nič nesťažuje, občas len povie, že navrhovateľ je prísny, s čím plne súhlasí, pretože maloletý je v období puberty. V zmysle predbežného opatrenia si plní vyživovaciu povinnosť, dlh na výživnom nemá. Býva v 2-izbovom byte, ktorý je prerobený na 3-izbový. V domácnosti žije s priateľom. Mesačné výdavky na bývanie vyčíslila na 355 Eur. Okrem maloletého má 1 ďalšiu vyživ. povinnosť na dcéru, na ktorú má určené výživné vo výške 70 Eur. Svoj príjem vyčíslila na 750 Eur netto.

Kolízny opatrovník vo výpovedi zotrval na písomne podanej správe a návrhu navrhovateľov doporučil vyhovieť. Zároveň na dotaz súdu uviedol, že spolupráca s matkou je dobrá, otec mnohokrát nereagoval na predvolania, alebo pokiaľ prišiel, tak s meškáním.

Z výpisu z registra trestov na navrhovateľov vyplýva, že sú osoby bezúhonné.

Zo správy o povesti na navrhovateľov nevyplýva žiadna negatívna informácia.

Z potvrdenia ošetrojúcich lekárov navrhovateľov vyplýva schopnosť zabezpečovať starostlivosť o maloletého.

Z potvrdenia zamestnávateľa matky vyplýva jej čistý mesačný príjem vo výške 849,49 Eur.

Z oznámenia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava vyplýva, že navrhovateľka je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 616,60 Eur a navrhovateľ vo výške 415,60 Eur.

Z lustrácie vykonanej v sociálnej poisťovni na otca nevyplýval žiadny jeho zamestnávateľ.

Podľa § 45 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

Podľa § 62 ods. 1,2,4,5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1, prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Náhradná osobná starostlivosť ako jedna z foriem náhradnej starostlivosti prichádza do úvahy v prípadoch, kedy rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa. V danej veci súd zistil, že maloletý pochádza z manželstva, ktoré bolo rozvedené. Maloletý na čas po rozvode bol zverený do osobnej starostlivosti matky a následne došlo k zmene výchovného prostredia a maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti otca, v ktorej sa nachádzal až do dňa 21. 03. 2016. Otec starostlivosť o maloletého nezvládal, nevytváral maloletému pokojné, kludné prostredie vo svojej domácnosti pre všestranný vývoj maloletého. Súd nespochybňuje, že rodičia pri výchove maloletého majú právo používať podľa vlastného uváženia výchovné prostriedky, avšak vždy musí ísť o výchovné prostriedky, ktoré sú adekvátne, primerané tak, aby neohrozili dôstojnosť, duševný, telesný, citový vývin maloletého dieťaťa. Starostlivosť otca o maloletého nezodpovedala záujmu maloletého tak, ako je definované v čl. 5 Zákona o rodine, t.j. nezohľadňovala potrebnú úroveň starostlivosti o maloletého, nebolo mu poskytované bezpečie, stabilné prostredie, ochrana jeho dôstojnosti, ako aj ochrana duševného, telesného, citového vývinu. Otec svojím spôsobom výchovy ohrozil vývin maloletého, nevytváral maloletému podmienky na zachovanie jeho identity, rozvoja schopností a vlôh. Matka maloletého sa v r. 2014 podrobila protialkoholickému liečbe, od ktorej ubehla krátka doba resocializácie. Samotný maloletý sa odo dňa 21. 03. 2016 nepretržite zdržiava v domácnosti navrhovateľov. Pri pohovore prejavil vôľu zotrvať v domácnosti navrhovateľov. Vykonaným dokazovaním tiež mal súd preukázané, že navrhovatelia majú vytvorené vhodné bytové podmienky pre výchovu maloletého. Domácnosť navrhovateľov je maloletému známa. Medzi navrhovateľmi a maloletým je vytvorená citová väzba. Navrhovatelia poznajú povahu, potreby maloletého, jeho zdravotný stav, na ktorý dohliadajú. Maloletého kontrolujú pri plnení svojich školských povinností a správaní v škole. Maloletý im prejavuje primeranú úctu, berie ich ako autority, prirodzene ich rešpektuje. Otec maloletého je v konaní nečinný, nespupracuje s kolíznym opatrovníkom, čím neprejavil skutočný, úprimný záujem naďalej zabezpečovať starostlivosť o maloletého. Súd na základe takto zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že zotrvanie maloletého v domácnosti otca ohrozí jeho ďalší priaznivý vývoj, matka v súčasnosti ešte nedáva súdu záruku, že by bola schopná zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloletého, ktorú by vzhľadom na krátku dobu svojej resocializácie a pubertu maloletého zvládla a preto súd dospel k záveru, že za danej situácie je jediným riešením zodpovedajúcim záujmom maloletého, jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, starých rodičov maloletého zo strany matky. Vykonaným dokazovaním mal súd tiež preukázané, že navrhovatelia spĺňajú všetky zákonom stanovené predpoklady pre zverenie maloletého do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Súd preto návrhu navrhovateľov vyhovel a maloletého zveril do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Súd zároveň v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia navrhovateľom vymedzil rozsah práv a povinností k maloletému.

Zverením maloletého do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľom, rodičom nezaniká ich zákonná vyživovacia povinnosť. Pri určovaní výšky výživného rodičom súd vychádza z kritérií uvedených v ust. § 75 ods. 1, prvá veta Zák. o rodine, t.j. veku, odôvodnených potrieb maloletého a možností, schopností, majetkových pomerov rodičov. Maloletý má necelých 15 rokov, navštevuje 8. ročník ZŠ, v ktorej sa stravuje. Maloletý nemá žiadne platené, neplatené krúžky. Zo strany navrhovateľov je maloletému zabezpečené doučovanie z matematiky, za ktoré sa týždenne uhrádza 8 Eur. Maloletý je vedený v alergologickej ambulancii, s návštevou ktorej zvýšené výdavky nie sú. Matka maloletého je riadne zamestnaná, dosahuje čistý mesačný príjem vo výške 849,49 Eur netto, má jednu ďalšiu vyživ. povinnosť. Príjem otca sa súdu napriek vykonanej lustrácii v sociálnej poisťovni nepodarilo zistiť. Súd však mal jednoznačne a nepochybne preukázané, že otec má vysokoškolské právnické vzdelanie rovnako ako matka a preto je v jeho možnostiach, schopnostiach dosahovať rovnaký príjem ako matka, z ktorého pri určovaní výšky výživného aj vychádzal. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že otec má jednu ďalšiu vyživ. povinnosť. Súd na základe takto zisteného skutkového stavu zaviazal obidvoch rodičov, každého zvlášť, prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 70 Eur mesačne. Súd má zato, že takto určené výživné zodpovedá právu maloletého podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, tak ako predpokladá ust. § 62 ods. 2, posledná veta Zák. o rodine a zároveň maloletý bude mať zachované životné minimum, na ktoré má zasadne právo. Povinnosť rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť súd určil k rukám navrhovateľov.

Týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku, ktorým bolo naposledy rozhodované o výchove, výžive maloletého a to rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 31P/228/2013-66 zo dňa 13. 09. 2013.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v piatich vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, v čom je rozhodnutie alebo postup okresného súdu nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z.z. - Exekučný poriadok; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.